

Apie „korektiško“ Dievo įvaizdį

Dr. Andrius NAVICKAS

Gruodį paskelbta apklausa atskleidė, jog ketvirtadalis JAV gyventojų tiki reinkarnacija bei astrologinėmis prognozėmis, o jos pratimus vertina kaip dvasinę praktiką. Komentaruose konstatuota, kad amerikiečiai vis labiau tolsta nuo krikščioniškos Dievo, savęs ir pasaulio sampratos, o egzotiškas induizmas tarsi pateikia alternatyvą. Kas joje patraukliausia?

Tai, kad niekam neįsipareigoji, įvairius elementus į dvasingumo kokteilį susidėlioji pagal nuotaiką, ir, svarbiausia, nėra normų, kurių nebūtų galima pakoreguoti pagal įnorių. Be to, ir toliau gali puoselėti iliuziją, esą dvasiškai tobulėjai. Na, o jei kas nepasiseka, tai kitame gyvenime ištaisysi. Lygiai kaip kompiuteriniame žaidime, kur veikia vis iš naujo atgyja.

Beje, dauguma amerikiečių ir toliau save vadina krikščionimis. Tik toks įsivardijimas dažnai nereiškia pastangų įsiklausyti, ko iš manęs šią akimirką reikalauja sekimas Jėzumi Kristumi. Tai veikiau savotiška darbo sutartis, kai žmogus „įdarbina“ Jėzų Kristų savo Dievu. Ši sutartis taisoma pagal darbdavio įgeidžius: Dievas privalo išklausti jį įdarbinusio asmens norų ir juos tenkinti, guosti patekusį į keblią padėtį, nelįsti per gilias į širdį ir visaip linksminti, kad gyventi nebūtų nuobodu. Na, geriausiu atveju Jėzui priskiriamas dvasingumo trenerio vaidmuo: jis turi teikti praktikas, padedančias augti mano dvasingumui. Dvasingumas čia suvokiamas ne kaip įsiklausymas į Dievo valią, bet kaip įsisavintas įvairių meditacijų, pratimų repertuaras, neva stiprinantis mūsų sielą ne mažiau, kaip fiziniai pratimai – kūną.

Natūralu, jog patraukliau gyvenimą įsivaizduoti ne kaip kelionę su savo kryžiumi ant pečių, bet kaip triukšmingą vakarėlį, kuriame reikia vis naujų dirgiklių. Tačiau būkime sąžiningi – toks vaizdiny neturi nieko bendro su krikščionybe. Visai nesvarbu, kad įvairūs rytiški dvasinių praktikų mokytojai, astrologinių prognozių skleidėjai tvirtina, jog tai puikiai tinka ir krikščionims. Čia tas pats, kaip sakyti, jog visi grybai valgomi. Tik jų užvalgius visai atsitinka.

Nemanau, kad dauguma save krikščionimis vadinančių Lietuvos gyventojų sąmoningai už amerikiečius. Pas mus klesti būrimo salonai, tautiečiai godžiai skaito absurdiškiausius horoskopus, veikia daug rytiški dvasingumo mokačių grupių, leidžiamos ir gerai perkamos knygos, teigiančios visų religijų vienovę ir tai, jog visi keliai veda į dangų. Gundymas senas kaip žmonija. Juk ir žaltys Ievai melavo, kad galės tapti dievais, sukilti prieš esą laisvai gyventi draudžiantį Kūrėją.

Kai per pasikaitas, susitikimus kartais paprovoju jų dalyvius sakydamas, kad daugiau lietuvių dieną pradeda horoskopo skaitymu, o ne malda, sulaukiu supratingų šypsenų, tačiau toks teiginys nė vieno nešokiruoja. Atrodo, jog daugelį tenkina „korektiško“ Dievo, nesikišančio į tai, kas vyksta asmens širdyje, samprata.

Kol Dievas lieka „korektiškas“, galima būti krikščionimis, porą kartų per metus nueiti į pamaldas, krikštyti vaikus, tuoktis bažnyčioje. Tačiau kai kunigai ar „religiniai fanatikai“ (suprask,

pernelyg rimtai žvelgiantys į religiją ar net bandantys gyventi pagal tai, kuo tik) pradeda kažko reikalauti, tai jau visiškai nenormalu. Pvz., reikalauti prieš santuoką lankyti kursus, kalbėti apie nuodėmes ir atgailą, teigti, kad nesusituokus nevalia lytiškai santykiuoti. Krikščionybę esą galima toleruoti tol, kol ji kalba apie tai, jog Dievas mus myli ir mumis džiaugiasi. Bet kai tik pasigirsta žodis „nuodėmė“, daugumos pakanta krikščionybei baigiasi. Ją keičia pasipiktinimas: kodėl tie krikščionys aiškina, kaip reikia tvarkytis visuomenėje, kokia turi būti šeima, kaip turime elgtis su kitais žmonėmis?! Esą į šią sritį „korektiškas“ Dievas neturėtų kištis!..

Visa tai primena Jėzaus pasakojimą apie sūnų, pareikšusį tėvui: „Atiduok, kas man priklauso, ir skirstomės.“ Kitaip tariant, tegu Dievas kuo gausiau mus apdovanoja ir teeinie sau. Jėzaus istorijoje sūnus palaidūnas supranta savo klaidą ir grįžta į laukiančio tėvo glėbį. Dievas visada laukia mūsų sugrįžtančių. Tik, deja, gundymai rytiškiomis praktikomis, burtais apsunkina sugrįžimą, nes prasmės alkį bando pasotinti pakaitalais.

Tomo Vysniausko nuotrauka

Beje, komentare sąmoningai vartoju įvardį „jie“, bet iš tiesų rašau apie kiekvieną iš mūsų. Tad kuo mes tikime ir už ką esame pasiryžę paaukoti visa, ką turime? Turiu galvoje ne tą tikėjimą, kurį išsakome žodžiais, o tą, kurį liudijame kasdieniu gyvenimu.

